

1. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli sosyal roller üstleniriz. Rollerimizin bir kısmı doğuştan sahip olduğumuz rollerdir. Bunlar herhangi bir ilgi ve yeteneği gerektirmeyen rollerimizdir. Bazı rollerimizde vardır ki bunlara isteğimizle çalışarak, başarı göstererek sonradan sahip oluruz. Bunlar özgür irademizle katıldığımız grupların bize yüklediği rollerdir.

Buna göre rollerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Rollerimiz ilgi ve yeteneklerimize göre zamanla değişebilir.
B) Bulduğumuz gruplar bizlere çeşitli roller yükleyebilir.
C) Bazı roller doğuştan itibaren oluşmaya başlar.
D) Sahip olduğumuz tüm rollerde başarılı oluruz.

2. Ön yargının, ayrımcılığın ve çatışmanın azalmasını istiyorsak toplumsal temas artırılmalıdır. İnsanlar arasındaki bağ güçlendirilmelidir. Bunun yanında empati ve karşılıklı saygı anlayışı da geliştirilmelidir. Ön yargıların azalması; toplumsal uyumun, birlik ve beraberliğin kuvvetlenmesini sağlayacaktır.

Metne göre ön yargıların azaltılması için öncelikle aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) İletişimin geliştirilmesi
B) Sanatsal faaliyetlerin artırılması
C) Eğitim seviyesinin yükseltilmesi
D) İnsanlar arasındaki gelir farkının azaltılması

3. "Geçmişinin sürekliliğini kaybeden bir millet, her şeyini kaybetmeye mahkumdur. Hafızası parça parça kopmuş bir akıl hastası gibi geçmişle, hatıralarıyla ve benliğini birleştiren bütün varlık unsurlarıyla ilgisi kesilmiştir."

Peyami Sefa'nın bu sözü ile milli birlik ve beraberliğimize güçlendiren unsurlardan hangisine değinilmiştir?

- A) Dil
B) Din
C) Tarih
D) Gelenekler

4. Orta Asya'da Hunlara ait olduğu kabul edilen bir kurganda yapılan kazılar sonucu altın ve gümüş eşyalar, halı ve kilimler, demir, kılıç ve at koşum takımlarına rastlanmıştır.

Verilen bilgilere göre Orta Asya Türk Devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Atı evcilleştirdikleri
B) Madencilikle uğraştıkları
C) Yerleşik hayata geçtikleri
D) Dokumacılıkla ilgilendikleri

5.

Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra;

- Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han Müslüman olmuş ve Abdülkerim adını almıştır.
- Gazneli Mahmud, Abbasi Halifesi adına hutbe okutmuş ve Türk hükümdarları arasında "Sultan" unvanını kullanan ilk hükümdar olmuştur.
- Selçuklu Sultanı Alparslan ve Melikşah Dönemi'nde vezirlik yapan Nizamülmülk'ün çalışmalarıyla Nizamiye Medreseleri kurulmuştur.

Buna göre,

- I. Yeni eğitim kurumları açılmıştır.
II. Türkler İslam dünyasının dini lideri olmuştur.
III. Hükümdarlar İslami isim ve unvanlar almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

6. Aşağıda Gazneli Mahmut dönemi ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir;

- "Sultan" unvanını kullanan ilk Türk hükümdarı olmuştur.
- İslamiyet'i Hindistan'da yaymak için bölgeye 17 sefer düzenlemiştir.
- Firdevsi'nin dünyaca ünlü eseri Şehnâme, Gazneli Mahmut'a yazılmıştır.

Bu bilgilere göre Gazneli Mahmut Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslam kültüründen etkilenilmiştir.
 B) Edebiyatla ilgili gelişmeler yaşanmıştır.
 C) İslamiyet'in gelişmesi için çaba harcanmıştır.
 D) Türkler İslamiyet'i bu dönemde kabul etmiştir.

7.

"Her biriniz, memlekete dair düşünüp saltanatımız devrindeki aksaklıkları tespit ediniz. Divan ve sarayınızda yerine getirilmesi gerekirken, yapılmayan yahut gözümüzden kaçan durumları tespit ediniz. Ayrıca evvelki sultanların yaptıkları hâlde bizim yapamadığımız durumları tespit ediniz. Üzerinde düşünelim, bu düşünceleri hayata geçirelim ki din ve dünya işlerimiz yolunda ve yordamında devam etsin."

Sultan Melikşah'ın bu sözleri ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Hizmetlerin kontrol edilmesini
 B) Ülke sorunlarına duyarlı olunmasını
 C) Halkın yönetime katılımının sağlanmasını
 D) Önceki yöneticilerin eksikliklerinden ders alınmasını

8. Tarihî İpek Yolu'ndan yalnızca tüccarlar değil; yol üzerindeki ülkeler, şehirler hatta köyler büyük kazançlar elde ettiler. Tüccarlar yolculukları sırasında uğradıkları ülkelerin, şehirlerin ve köylerin dillerini, sanatlarını, yemeklerini, kıyafetlerini öğrenmiş ve başka ülkelere tanıtmışlardır.

Bu parçada İpek Yolu'nun;

- I. Kültür
 II. Ekonomi
 III. Savunma

alanlarından hangilerine etkisinden söz edilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
 C) II ve III D) I, II ve III

9. Bir yerin coğrafi konumu matematik (mutlak) konum ve özel (göreceli) konum olmak üzere ikiye ayrılır. Matematik konum, o ülkenin paralel ve meridyenlere göre dünya üzerindeki yerini belirtir. Özel konum ise bir ülkenin kıtalara, denizlere, karayollarına, dünyanın önemli ülkelerine göre konumunu ifade eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin matematik (mutlak) konumuyla açıklanamaz?

- A) Orta kuşakta olduğundan dört mevsim belirgin olarak yaşanmaktadır.
 B) Güneyinden kuzeyine gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı küçülür.
 C) Kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürürken, güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı yükseltir.
 D) Uluslararası enerji yollarının (boru hatlarının) geçiş noktasında önemli bir kavşak durumundadır.

10.

Mine:

“Yaşadığım şehirde ormanlar geniş yer tutuyor. Ayrıca deniz kenarında bulunan şehrimizin iklimi de ılıman, güneşli gün sayısı fazladır. Arazilerimiz çok geniş ve verimlidir. Bu şehir herkesin yaşamak isteyeceği bir yerdir.”

Mine'nin yaşadığı şehirde aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin gelişmesi için gerekli şartlardan söz edilmemiştir?

- A) Madencilik B) Deniz turizmi
C) Tarımsal üretim D) Kereste üretimi

11. Doğu illerimizde yükseltinin fazla olması kış turizmini ve hayvancılık faaliyetlerini olumlu etkilemiştir. Hayvancılığın gelişmesi et ve süt ürünlerine bağlı tesislerin açılmasını sağlamıştır. Akdeniz ve Ege kıyılarımızda ise iklimin elverişli olması seracılık ve yaz turizminin gelişmesini sağlamıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yükseltinin az olduğu yerlerde hayvansal ürünlere dayalı sanayi tesisleri gelişmemiştir.
B) Doğal çevre koşulları o bölgede görülen turizm türlerini etkilemektedir.
C) Bir bölgenin sosyoekonomik yapısı coğrafi özelliklerinden etkilenir.
D) Üretim faaliyetleri doğal çevre koşullarından etkilenir.

12. Kutup ikliminde toprak devamlı donmuş hâlde olduğundan bitki örtüsü yoktur. Aynı zamanda tarım ürünleri yetiştirilemez. Avcılık ve balıkçılık insanların önemli geçim kaynağıdır. Kışın buzdan ve balina kemiklerinden yaptıkları İgloo denilen kubbeli, geleneksel evlerde yazın ise çadırlarda yaşarlar.

Yukarıda verilen metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı hangisidir?

- A) Kar yağışlı yerlerde tarım yapmak zordur.
B) İklimin, doğal bitki örtüsüne etkisi fazladır.
C) İklimin doğal çevre ve insan yaşamı üzerinde etkisi vardır.
D) Barınmak için çevrede bulunan malzemelerden yararlanılmaktadır.

NOT:

*Sınav soruları MEB beceri temelli sorulardan derlenmiştir...
Emeği geçen öğretmenlerimize sonsuz teşekkürler...*